

PAMODAJ SLOVNÍK

(Pamodaj – skomolený pozdrav pánboh daj)

bahor – oblúkovitá časť kolesa
bamble – zvieracie vnútornosti, črevá
bezruk – bezruký človek
boženik – sluha na úrade
bystrina – prudký, rýchly, silný horský potok
čutora – plochá plechová fľaša
daromný – zbytočný
divotvorný – zázračný
driehmat – spať
drúk – tenší kmeň alebo hrubší konár
dubasiť – dupať pri tanci
duríť sa – hnevať sa
gniaviť – trýzniť, moriť, utláčať
harovať – hodovať, veselieť sa
hromžiť – nadávať, hrešiť
hútať – premýšľať
hybko – pružne, ohybne
chmára – tmavý dažďový alebo snehový oblak
chmúrny – smutný, ustarostený
chrastina – húština, hustý lesný porast
jarabiet sa – pestriť sa, spestriť sa
jucha – polievka
kajká – vajička
košelica – spodná košeľa
kramár – obchodník, kupec
kunšt – umenie
lesica – bočná prútená strana voza
lopár – doska na krájanie (chleba)
ľúby – milý
márny – zbytočný
medokýš – kyselka, minerálna voda
nábitok – náboj, pušný prach
načim – treba
načriet – nabrat', načerpať
nachovať – nakfmiť
nákova – podložka, na ktorej sa kuje
nasovať – nachystať
obriadit' – dať do poriadku
obšívat' – biť (niekoho)
ohreblo, ohrablo – lopatkovitý nástroj na prehŕňanie
osika – strom s chvejúcimi sa listami
osoh – úžitok
oštar – nepríjemnosť
pahltný – pažravý
parobok – mládenec, šuhaj
pastorkyňa – nevlastná dcéra

pazder – rozdrobená drevina
pestvo – žart, šibalstvo
podošva – hrubá vrstva kože, guma na spodku obuvi, podrážka
potíkať sa – chodiť bez cieľa, potulovať sa
potmehúdsky – šibalsky, huncútsky
presiaknuť – preniknúť cez niečo
pristať – súhlasiť
pytač – mládenec, ktorý sa uchádza o ruku dievčaťa
rajnička – hrniec, nízka nádoba na varenie
rataj – oráč
raždie – odťaté alebo spadnuté suché konáre
rozdúchať – rozfúkať, dúchaním spôsobiť, aby niečo začalo horieť
sadza – čierna čiasočka uhlíka, ktorá vzniká pri spaľovaní
samopašný – neposlušný
skapať – zmiznúť, stratiť sa
skývražiť – šetriť, skupániť
strova – potraviny
súkať – vyliezať
súra – náhlenie, časová tieseň
šarapata – nepríjemnosť, škoda, neplecha
šero – prechod medzi svetlom a tmou
širica – vlneň, skoro až po päty dlhý kabát
šmarit' – zahodiť
tackavý – neistý, kolísavý
tanistra – kožená alebo pláténá kapsa na dlhšom remienku
úbehy – preteky v behu
valach – pastier oviec
vezky – vozom, na voze
vohl'ady – návšteva mládenca v dome dievčaťa
výplacka – výplata, platba
vyzvítat' – vytancovať, vykrútiť
zapatrošiť – stratiť
zápol'a – skala, skalisko
zastrájat' sa – vyhrážať sa
zatárat' sa – zatúlať sa
zavracat' – vrátiť sa
zažihať – zažať svetlo
zgegnúť – zahynúť
zmarit' – pokaziť, zničiť
žufanka – naberačka
žúžol' – uhol, čierna farba, veľmi čierne

poznámka: Výber výrazov a slov, ktoré sa často vyskytujú v rôznych rozprávkach

Lit. zdroj spracovania:

ALABÁNOVÁ, M. 2000. *Antológia slovenského jazyka a literatúry pre štúdium učiteľstva 1. stupňa ZŠ s vyučovacím jazykom maďarským*. Nitra: UKF, 2000. 145 s. ISBN 80-8050-330-3.

DOBŠINSKÝ, P. 2000. *Slovenské rozprávky*. Praha: Ottovo nakladateľství, 2000. 175 s. ISBN 80-7181-395-8.

Autor spracovania: Ing. arch. Edita Pavúrová, PhD., učiteľ profesijného rozvoja, RP MPC Banská Bystrica